

Raadsvoorstel

Onderwerp: Gemeentelijk water- en rioleringsplan (GWRP)
Datum: 9 december 2020
Agendapunt: 8
Behandeling: Opiniërend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder T. De Vries
Steller: Peter Sijbolts p.sijbolts@hethogeland.nl
Zaaknummer: ZHHL.031951

1. Samenvatting

Het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) van de gemeente Het Hogeland voor de periode 2021-2025 omvat zowel de gemeentelijke watertaken als de rioleringszorg. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor het inzamelen en transport van afvalwater en afvloeiend hemelwater. Daarnaast heeft de gemeente een aantal (grond) watertaken. De ambities van het GWRP zijn uitgewerkt aan de hand van vijf kernthema's: kwetsbaarheid en samenwerking, klimaatadaptatie, ketenoptimalisatie, waterkwaliteit en duurzaamheid.

Dit GWRP bouwt voort op het Afvalwaterbeleidsplan BMWE, dat zes jaar gelden door de voormalige gemeenten is opgesteld. De samenwerking heeft toen al tot harmonisatie van beleid geleid, dat in dit plan verder is doorgevoerd.

Om minder regenwater in het riool te krijgen en klimaatadaptatie doelmatig aan te kunnen pakken wordt een nieuw middel ingezet in de vorm van de Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

- Het gemeentelijk Water- en Rioleringsplan 2021-2025 vast te stellen als richtinggevend kader en akkoord te gaan met de voorgestelde wijze van kostendekking;
- De Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater vast te stellen;
- Kennis te nemen van de in het GWRP opgenomen investeringskredieten voor de jaren 2021 tot en met 2025 en de investeringskredieten voor het jaar 2021 middels bijgaande begrotingswijziging beschikbaar te stellen.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) van de gemeente Het Hogeland voor de periode 2021-2025 omvat zowel de gemeentelijke watertaken als de rioleringszorg. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor het inzamelen en transport van afvalwater en afvloeiend hemelwater. Daarnaast heeft de gemeente een aantal (grond) watertaken. In het GWRP wordt het beleid voor de komende vijf jaar vastgesteld.

3.2 Bevoegdheid raad

Het vaststellen van het te voeren beleid aangaande de gemeentelijke watertaken en de rioleringszorg, het vaststellen van het tarief voor de rioolheffing en het beschikbaar stellen van de investeringskredieten.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Met dit GWRP geeft de gemeente Het Hogeland invulling aan de wettelijke verplichting om een gemeentelijk rioleringsplan op te stellen conform de Wet milieubeheer (Wm art. 10.33) en de Waterwet. Van toepassing zijn de artikelen 3.5 en 3.6 van de Waterwet. Ook is de wet "Verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken" van kracht.

3.4 Historische context

Dit GWRP bouwt voort op het Afvalwaterbeleidsplan BMW, dat zes jaar gelden door de voormalige gemeenten is opgesteld en vastgesteld. De samenwerking heeft toen al tot harmonisatie van beleid geleid, dat in het nieuwe GWRP verder wordt doorgevoerd.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De wetgeving draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. In het GWRP zal de nadruk naast het doelmatig beheer komen te liggen op de vertaling van de zorgplichten in vijf bestuurlijke doelen.

Deze doelen zijn:

1. Risico's voor de volksgezondheid door aanraking schadelijke stoffen en geuroverlast maximaal beperken.
2. Beperk wateroverlast door water op straat en beperk overstroming maximaal.
3. Beperk hinder door falen van riolen en door verstopping of werkzaamheden.
4. Zorg voor goede oppervlaktewaterkwaliteit, voer zo weinig mogelijk schoon water af naar de zuivering.
5. De klant staat voorop. Aantal klachten zit onder het landelijk gemiddelde.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

De bestuurlijke doelen worden gekoppeld aan vijf kernthema's. Door middel van een thematische aanpak wordt in het GWRP een verbinding gemaakt tussen actuele maatschappelijke thema's en de wettelijke zorgplichten. De vijf kernthema's zijn:

Kwetsbaarheid en samenwerking

Door de beperkte beschikbaarheid van vakmensen en beperkte personele capaciteit moeten andere wegen gezocht worden om de water- en rioleringsstaken goed en volledig uit te kunnen voeren. Dat vraagt om een actieve samenwerking in de waterketen en een actieve borging van kennis en kwaliteit.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie gaat over de vraag hoe bij een veranderend klimaat ook in de toekomst een prettige leef- en werkomgeving kan worden behouden. Hitte, droogte en zwaardere buien zorgen potentieel voor steeds meer overlast en schade. In dit water- en rioleringsplan is een aanpak opgenomen om in beeld te krijgen welke delen van de gemeente kwetsbaar zijn en welke maatregelen getroffen kunnen worden om deze kwetsbaarheid te verminderen.

Ketensturing

Met afvalwater van alle inwoners en bedrijven, dat wordt getransporteerd via het riool en een aantal gemalen naar de rioolwaterzuivering, is het van belang continu na te denken over optimalisatie van de afvalwaterketen. Samen met het waterschap Noorderzijlvest is het streven gericht op meer kwaliteit, verminderen van kwetsbaarheid, lagere kosten en een lager energieverbruik.

Waterkwaliteit

Schoon, helder water is een belangrijke kwaliteit in de woonomgeving. Het leidt tot woongenot en een hogere waarde van aanliggend vastgoed. De inzet is om de waterkwaliteit verder te verbeteren door doorstroming te bevorderen, waterpartijen meer natuurvriendelijk in te richten en zoveel mogelijk regenwater te benutten voor verversing. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan watervriendelijk gedrag van inwoners, door bijvoorbeeld voorlichting over regenwateropvang, lozingsgedrag en gebruik van milieuvriendelijke materialen.

Duurzaamheid

In potentie bevat (afval)water veel energie, vooral in de vorm van warmte. Deze energie kan worden benut. Daarnaast bevat afvalwater veel stoffen zoals stikstof en fosfaat die kunnen worden benut, maar ook stoffen die we niet in het milieu willen zoals medicijnresten en microverontreinigingen. Samen met onze waterpartners, kennisinstellingen maar ook de inwoners en de bedrijven in de gemeente willen we werken aan een duurzamere waterketen en een duurzaam watersysteem.

Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater

Tegelijk met het GWRP wordt een nieuwe verordening vastgesteld. Het streven om minder regenwater op te het riool te lozen en om adequaat maatregelen te kunnen nemen voor klimaatadaptatie wordt ondersteund door het vaststellen van een Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater.

Het opvangen en verwerken van regenwater en het aanpakken van klimaatopgaven is niet alleen een taak van de (gemeentelijke) overheid. Ook de inwoners van de gemeente en bedrijven en instellingen zijn hiervoor medeverantwoordelijk. De Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater is hierbij een belangrijk instrument. In projecten kan met hulp van de verordening beter worden samengewerkt met inwoners en bedrijven op particulier terrein, om wateroverlast elders te voorkomen.

De uitgebreide overwegingen om tot vaststelling van de verordening te komen zijn opgenomen in bijlage 2.

Subsidieverordening afkoppelen hemelwater

Een positieve manier om afkoppelen door particulieren te bevorderen is het geven van subsidie. In de planperiode zal daarom een subsidieverordening worden opgesteld. Doel hiervan is om door middel van een financiële bijdrage dat bewoners zelf, op eigen erf, regenwater van het riool afkoppelen of anderszins duurzaam verwerken of hergebruiken. De subsidieverordening wordt in 2021 opgesteld en aan het bestuur voorgelegd ter vaststelling.

5.2 Risico's

N.V.T

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor het inzichtelijk maken van de financiële consequenties is zowel de korte termijn (de planperiode 2021-2025) als de lange termijn (periode van 20 jaar) beschouwd.

De opbrengsten uit de rioolheffing worden gebruikt voor de kosten van de rioleringszorg en de gemeentelijke watertaken. Deze taken zijn; aanleg, vervanging, reparatie, onderhoud, renovatie en kwaliteitsverbetering van het riool door andere voorzieningen die een bijdrage leveren aan het stedelijke watersysteem, het afkoppelen van afvoerend oppervlak en de inning van de rioolheffing.

Het tarief per 1 januari 2021 is vastgesteld op € 230,00 per aansluiting. Voor 2022 wordt een voorlopig tarief voorgesteld van € 240,00 en de voor de jaren daarna van € 250,00. Jaarlijks wordt de kostendeckingsberekening geactualiseerd. Op basis van de uitkomsten kan het tarief opnieuw worden vastgesteld. De vaststelling van het tarief van de rioolheffing vindt plaats met de vaststelling van de begroting en wordt verankerd in de belastingverordening. U stelt nu krediet beschikbaar voor het jaar 2021. Jaarlijks komen wij bij u terug om opnieuw krediet beschikbaar te stellen.

Het investeringsprogramma is bijgevoegd in bijlage 4 behorend bij het GWRP. Voor de planperiode is jaarlijks een investeringsbudget nodig van gemiddeld € 3,7 miljoen. Middels bijgaande begrotingswijziging (bijlage 4) worden een aantal kredieten afgesloten waarvan de werken inmiddels zijn afgerond. Daarnaast zullen er in 2020 nog een aantal werken worden afgerond, hier komen we op terug bij het vaststellen van de jaarrekening.

7. Inbreng belanghebbenden

Het GWRP is opgesteld door een brede groep vertegenwoordigers binnen de gemeentelijke organisatie, die door middel van twee workshops hebben meegedacht over de opzet en de koers. Bij de totstandkoming is overleg geweest met waterschap Noorderzijlvest.

Het concept GWRP is ter kennisname voorgelegd aan de provincie Groningen.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

De uitvoering van het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan vindt plaats gedurende de planperiode 2021-2025

8.2 Tijdsplan

N.V.T

8.3 Communicatie

Na vaststelling van dit beleidsplan zal deze op de website van de gemeente beschikbaar zijn voor de inwoners, inclusief een samenvatting van het vastgestelde beleid.

8.4 Evaluatie

Jaarlijks wordt de kostendeckingsberekening geactualiseerd en wordt het tarief voor de rioolheffing opnieuw bepaald en vastgesteld door de gemeenteraad.

Na afloop van de planperiode wordt het beleid aangaande de rioleringszorg en de gemeentelijke watertaken geformuleerd binnen de omgevingsvisie en omgevingsprogramma.

Bijlage(n):

Bijlage 1 Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) Het Hogeland 2021-2025.

Bijlage 2	Overweging ter vaststelling van de Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater.
Bijlage 3	Verordening afvoer Hemelwater en grondwater.
Bijlage 4	Begrotingswijziging

Achterliggende documenten:

n.v.t.

Winsum, 18 november 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding